

Forslag til folketingsbeslutning om øget adgang til deltidsbeskæftigelse.

Fremsat den 22. marts 1977 af *Bertel Haarder (V)*, *Poul Hartling (V)*, *Holm (V)*
og *Jens Peter Jensen (V)*.

Folketinget opfordrer regeringen til at optage forhandling med arbejdsmarkedets parter med henblik på at få begrænset hindringerne for deltidsbeskæftigelse på det private arbejdsmarked, således at de privat

ansatte, sådan som det nu er blevet tilfældet for de offentligt ansatte, kan få et friere valg af arbejdstid, når der på den enkelte arbejdsplads kan opnås enighed derom mellem ledelsen og arbejdstagerne.

Bemærkninger til forslaget.

Ifølge HK-ældreundersøgelsen (Sørensen og Trandum 1976) ønskede næsten halvdelen af de 1500 adspurgte nedsat arbejdstid, og af disse var næsten halvdelen også villige til at gå tilsvarende ned i løn. Samtidig ønskede en tredjedel at fortsætte som erhvervsaktive ud over den faste aldersgrænse, de var underkastet på deres ansættelsessted, men de fleste stillede som betingelse, at de kunne få nedsat arbejdstid.

Denne måling af befolkningens ønsker stemmer ikke godt overens med de bestemmelser i overenskomsterne, der udtrykkeligt tilsigter at hindre øget adgang til deltidsbeskæftigelse.

I fællesoverenskomsten mellem Industrifagene og Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark og SID hedder det således i § 15 bl. a.:

„Virksomhederne kan antage arbejdere til deltidsarbejde under forudsætning af, at de ikke i forvejen har beskæftigelse på fuld tid i den pågældende eller en anden virksomhed, medmindre helbredsmæssige eller andre tilsvarende hensyn taler for en kortere arbejdstid end den normale.

Stk. 2. Virksomhederne må normalt ikke reducere antallet af fuldtidsbeskæftigede arbejdere i forbindelse med etablering af deltidsarbejde, for så vidt

der er tale om arbejdere med samme kvalifikationer.“

En ganske tilsvarende bestemmelse findes f. eks. i jern- og metalindustriens overenskomst.

Forslagsstillerne ønsker, at lovgivningsmagten pålægger regeringen over for arbejdsmarkedets parter at understrege samfundsinteressen i at få fjernet unødige hindringer for den enkeltes frie valg af livsform.

Forslaget tilsigter at øge selvbestemmelsen på det enkelte arbejdssted, således at ledelsen og de ansatte ikke af overenskomsten forhindres i at etablere de deltidsordninger, de lokalt kan blive enige om.

Forslagsstillerne ved udmærket, at det er for sent at fremkalde ændringer i de overenskomster, der træder i kraft i foråret 1977. Men det er ikke spor for tidligt at starte den debat og gøre den begyndelse, der kan berede vejen for ændringer fra og med næste overenskomstperiode.

Det bemærkes, at forslaget til dels svarer til et i folketingsåret 1976-77, 1. samling, fremsat forslag til folketingsbeslutning, se Folketingstidende 1976-77, 1. samling, forhandlingerne sp. 787 og 1876 samt tillæg A, sp. 1367.